

شهر خلافتیستی

محمدرضا نیل فروشان

عضو هیئت علمی دانشگاه هنر اصفهان

الهام موسوی پور

www.ketab.ir

سرشناسه: نیلفروشان، محمدرضا، ۱۳۴۹-

عنوان و نام پدیدآور: خلاقیت شهری / مؤلفان محمدرضا نیلفروشان،

الهام موسوی پور؛ [برای] مرکز تحقیقات هنر، معماری و شهرسازی.

مشخصات نشر: اصفهان، گنبدهای فیروزه ای، ۱۳۹۵.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۵۷۳۰-۳-۵

جلد و تعدادی: ۳۰۰۰۰ تومان - جلد ویژه ۴۰۰۰۰ هزار تومان

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: شهرسازی

City planning

موضوع: شهرسازی - نوآوری

City planning _ Technological innovations

موضوع: شهرداری

Municipal government

شناسه افزوده: موسوی پور، الهام، ۱۳۷۲-

شناسه افزوده: مرکز تحقیقات هنر، معماری و شهرسازی

طراح و صفحه آرا: محبوبه صادقی

چاپ: شرکت چاپ جهان بین

لیتوگرافی: مهدی

رده بندی کنگره: ۱۳۹۵ ۸خ۹ / HT۱۶۶

رده بندی دیویی: ۳۰۷/۱۲۱۶

شماره کتابشناسی ملی: ۴۲۸۱۹۱۸

۴۷	شهر خلاق از دیدگاه اسلام	۱	پیشگفتار
۴۷	(۱) مدینه فاضله	۲	مقدمه
۵۱	(۲) شهر امن قرآنی	۳	خلاقیات
۵۵	مشکلات شکل گیری مناطق خلاق	۵	مفهوم شهر خلاق
۵۶	سابقه شهرهای خلاق در ایران و جهان	۷	طبقه خلاق
۵۶	حوزه های فعالیت شهرهای خلاق یونسکو	۸	بازیگران شهر خلاق
۶۶	بررسی شهرهای منتخب و ویژگی های آن ها	۸	انواع شهر خلاق
۶۶	مونترال	۸	شهرهای فناورانه - نوآوران
۶۶	شانگهای	۸	شهرهای فرهنگی - هنری
۶۷	پکن	۹	شهرهای فرهنگی - فناورانه
۷۱	وین	۹	شهرهای فناورانه - سازهای
۷۱	بوداپست	۱۰	هدف شهر خلاق
۷۳	بغداد	۱۰	ویژگی شهر خلاق
۷۵	آسوان (مصر)	۱۱	اصول شهر خلاق
۷۷	ادینبرگ	۱۲	اصول شهر خلاق و شهرهای نمونه
۷۹	گلاسکو	۱۵	ارکان شهر خلاق
۸۱	کوانجو	۱۱	عناصر کلیدی شهر خلاق
۸۳	لیورپول	۱۱	شرایط لازم برای تحقق شهر خلاق
۸۵	پدست	۲۰	چارچوب شکل گیری شهر خلاق
۸۷	سول	۲۱	مفهوم شهر خلاق از دیدگاه صاحب نظران مطرح
۸۹	ملبورن	۲۳	متغیرهای کلیدی شهر خلاق از دیدگاه ریچارد فلوریدا
۹۲	سیدنی	۲۴	مشخصه ها و محرک های شهر خلاق در اقتصاد دانش بنیان
۹۴	بامیان	۲۵	شاخص های شهر خلاق
۹۴	روم	۲۶	رویکردهای توسعه شهر خلاق
۹۴	یوکوهاما	۲۷	راهبرد شهر خلاق
۹۷	شهر خلاق در ایران	۲۹	شهر خلاق و فرهنگ
۹۸	رشت	۲۹	صنایع خلاق
۹۸	اصفهان	۳۴	گردشگری
۱۱۱	پروژه های شهرخلاق اصفهان	۳۴	گردشگری خلاق
		۴۲	شهر خلاق و مدیریت شهری

پیشگفتار

شهر خلاق جایی است که هنر و تنوع فرهنگی بدلیل اهمیت و توانایی خاص آن مورد تشویق قرار می‌گیرد و افراد می‌توانند در زندگی روزمره خود از فعالیت‌های خلاق بهره‌مند شوند. ایده شهر خلاق مبحثی جدید و مورد توجه در حوزه مطالعات شهری و ویژه مدیریت شهری است و بر بهتر شدن محیط زندگی و ارتقای کیفیت زندگی به واسطه محرومیت و شهروندان تأکید دارد. این ایده گسترده دید و اندیشه مدیران، برنامه‌ریزان، شهسازان را وسعت داده و به تنوع علایق و عقاید در پهنه شهر احترام می‌گذارد. همچنین ایجاد شهرهای خلاق باعث رونق و شکوفایی حیات شهری می‌گردد که این سطح مناسبات یک شهر را در پیوند با سایر شهرها در مقیاس ملی و فراملی گسترش می‌دهد. در سال‌های اخیر به دلیل افزایش سرعت پیشرفت‌های علمی و تکنولوژیک کشور، لزوم توسعه شهرهای فعلی ایران با تأکید بر شهرهای خلاق امری ضروری و حیاتی است. همچنین عدم توجه به سرمایه‌های خلاق کشور به جای اتکاء به منابع طبیعی، خروج افراط تحصیل کرده، ماهر و خلاق از کشور، ضرورت توجه به گروه خلاق و مبحث شهر را یادآور می‌شود. در حال حاضر با وجود پیشرفت‌هایی در زمینه رشد حلاقیت در شهرهای مختلف دنیا از طریق جذب و حفظ گروه خلاق، شهرهای ایران به دلیل عدم آشنایی کافی با تئوری‌ها و مبانی نظری این ایده، از قافله پرستاب جهانی عقب افتاده‌اند که این خود ضرورتی به وجود می‌آورد تا در این زمینه بیش از پیش پژوهش‌های صورت گیرد. بدین منظور می‌بایست با مفاهیم، شاخص‌ها و رویکردهای مرتبط با آشنائی گشت که در این کتاب سعی بر آن است به این موضوعات پرداخته شود.

در جهان آینده خلاقیت ضرورت است، به عنوان آنچه که باید باشد، نه آنچه که بودنش خوب است. به طوری که بین شهری شکوفا و سرزنده و شهری خلاق رابطه ای مستقیم وجود دارد. امروزه نیز حرکت جهان به سوی زندگی هرچه بهتر و با کیفیت تر است، در این مسیر برای ارتقاء کیفیت زندگی شهری توجه به شهرها به عنوان مراکز اصلی گرداننده این جریان از اهمیت بسیاری برخوردار است. زمانی که جهان آرام آرام به سمت تغییراتی گسترده در جریان اطلاعات پیش می رفت ایده شهر خلاق ارائه گشت، شهرهای صنعتی شروع به گسترش و بازسازی ساختارهای خود کردند و این نوری با پیدایش فناوری های نوین تسهیل شد، به طوری که حرکت به سمت شهرهای خلاق بر پایه تمرکز بر قدرت اندیشه و ارزش گذاری آن بر پایه اختراعات و نوآوری ها در حوزه فرهنگ و اطلاعات آغاز شد. در اواخر قرن بیستم نظریه ای به نام شهر خلاق مطرح شد که از مفاهیم جدید در عرصه مدیریت شهری است و بر مبنای این نظریه شهروندان شهر خلاق بایستی به راحتی و با خیالی آسوده به ارائه نظرات و پیشنهادات خود بپردازند و فضای شهر باید جاذب استعداد های خلاق در زمینه های تخصصی و گوناگون علمی باشد. اقتصاد این شهر بر اساس نوآوری ها و ایده های شهروندان خلاق به بالاترین سطح بازدهی رسیده و با پویایی که در همه ابعاد آن به وجود می آید به پایداری نیز خواهد رسید. کالبد شهر نیز به بهترین و زیباترین شکل ممکن درآمده و شهروندان و گردشگران از زیبایی بصری و امنیت اقتصادی - اجتماعی حاکم بر شهر خلاق لذت خواهند برد. تمرکز بر توسعه صنایع خلاق و به کارگیری استراتژی های شهرهای خلاق یکی از راهکارهای پیش روی بسیاری از شهرهای امروزی است. اصفهان نخستین شهر ایرانی است که به شبکه شهرهای خلاق جهان زیر نظر یونسکو پیوسته است. شبکه جهانی شهرهای خلاق، معتبرترین شبکه جهانی است که از سوی یونسکو تشکیل شده و اصفهان به لحاظ برخورداری از صنایع دستی و هنرهای مردمی به عنوان عضو رسمی این شبکه انتخاب شده است. برخورداری از قابلیت های بالا در عرصه فرهنگ و هنر از شاخصه های شهرهای خلاق است و این بدان معنا است که بستر مناسب و قابلیت توسعه پایدار از ویژگی های شهر اصفهان است. پیوستن اصفهان به شبکه شهرهای خلاق یونسکو پیامدهای مثبتی نظیر ارائه یک تصویر منحصر به فرد از شهر و متمایز کردن آن به عنوان یک مقصد گردشگری خلاق و رونق توامان بازار گردشگری و صنایع دستی اصفهان دارد.